

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Дом здравља Гроцка
Бр. 242
Датум: 30. 01. 2019
Српско-грожан професионална бр. 17
11306 Београд-Гроцка

DOM ZDRAVLJA – GROCKA

PROGRAM I STRUČNO METODOLOŠKO UPUTSTVO ZA ZAŠTITU OD KUĆNIH INFEKCIJA

GROCKA 2019.GOD.

Ovaj plan i program utvrđuje stručne, organizacione i sanitarno higijenske mere na sprečavanju, suzbijanju kućnih infekcija, i zaraznih bolesti, na koje nas obavezuje, Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti (Sl. Glasnik RS, br. 15/16)

ORGANIZACINA STRUKTRURA DOMA ZDRAVLJA U GROCKOJ

Dom zdravlja Grocka obavlja osnovnu zdravstvenu zaštitu stanovništva na teritoriji opštine Grocka i svoju delatnost obavlja u okviru sledećih službi:

- služba opšte medicine,
- kućno lečenje,
- hitna medicinska pomoć,
- služba za zdravstvenu zaštitu dece predškolskog uzrasta,
- služba za zdravstvenu zaštitu dece školskog uzrasta i omladine,
- služba za zdravstvenu zaštitu žena,
- stomatološka služba,
- služba za zdravstvenu zaštitu radnika
- konsultativne specijalističke službe,
  - a) dispanzer za mentalno zdravlje,
  - b) oftamolog,
  - c) ORL,
  - d) internista
- laboratorijska dijagnostika,
- rendgen dijagnostika,
- higijensko epidemiološka služba,
- služba socijalne medicine, statistike i informatike,
- polivalentna patronažna služba,
- administrativno tehnička služba

Sa ovim delatnostima, Dom zdravlja spada u grupu zdravstvenih organizacija sa povećanim rizikom od pojave i posledica kućnih infekcija u okviru kojih moraju da se preduzimaju mere sprečavanja i njihovog unošenja, pojave i širenje.

KUĆNE INFEKCIJE

Pojavi kućnih infekcija doprinose: pacijenti (bolesnici) koji traže zdravstvenu zaštitu u Domu zdravlja i njihovi pratioci, osoblje Doma zdravlja (kao oboleli, kliconoše i posle kontakta sa žarištem), nestručan i neoprezan rad sa zaraznim humanim materijalom (stolica, urin, krv...) kontaminirana odeća i obuća, radne i druge površine, pribor i opreme, kao i transportna sredstva, nesprovođenjem odgovarajućih sanitarno-higijenskih mera, zanemarivanjem dezinfekcije i sterilizacije, neracionalnom upotrebom antibiotika u lečenju, primenom infuzija,, uvođenjem novih metoda funkcionalne dijagnostike, terapije složenim aparatima i dr.

Svaka infekcija nastala u vreme boravka u Domu zdravlja, bez obzira da li su simptomi manifestni ili ne, a pojavljuju se kod bolesnika ili osoblja predstavlja kućnu infekciju.

Kućna epidemija oglašava se onda kada isti uzročnik izazove najmanje dva ili više međusobno povezana (po mestu i vremenu) slučaja obolenja.

KOMISIJA ZA PRAĆENJE

Za praćenje i sprovođenje mera na sprečavanju kućnih infekcija formira se komisija u sledećem sastavu:

1. Inokosni poslovodni organ
2. Opređeljeni epidemiolog GZZJZ
3. Rukovodioci organizacionih jedinica tj punktova
4. Glavna medicinska sestra DZ
5. Sanitarni tehničari

Komisija bira predsednika i sekretara, a sastaje se tri puta godišnje, a po potrebi i češće.

Na sastancima vrši analizu higijenskih uslova i stanja u vezi sa nastankom kućnih infekcija i predlaže mere za njihovo sprečavanje i suzbijanje.

Komisija za kućne infekcije proučava stepen informisanosti i osposobljenosti osoblja na sprovođenju mera na sprečavanju kućnih infekcija i predlaže oblike stručnog usavršavanja i osposobljavanja.

Komisija proučava i prati način i efikasnost sterilizacije kao i drugih mera delovanja na mikrobe i vektore u prostorijama Doma zdravlja.

PRIJAVLJIVANJE ZARAZNIH BOLESTI

Svaki zdravstveni radnik Doma zdravlja dužan je da prijavi zarazno oboljenje ili sumnju na zarazno oboljenje (Zakon o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti koje ugrožavaju celu zemlju) na za to propisanom obrascu higijensko-epidemiološkoj službi Doma zdravlja.

Za svaku kućnu infekciju popunjava se propisani anketni upitnik za kućne infekcije.

SLUŽBE SA POVEĆANIM RIZIKOM

Delovi radne sredine u Domu zdravlja sa povećanim rizikom od kućnih infekcija su:

- dispanzer za predškolsku, školsku decu i omladinu (previjalište, ambulante za bolesnu decu)
- dispanzer za žene (intervencija i prostorije za medicinske intervencije)
- dispanzer za zaštitu usta i zuba (ambulante za vađenje zuba)
- dispanzer za odrasle (previjalište , intervencija)
- higijensko-epidemiološka služba (uzimanje humanih materijala i neposredni kontakti sa oboljenjima od zaraznih bolesti)
- služba hitne i neodložne pomoći (intervencija, previjalište)
- služba za kućno lečenje i medicinsku negu (previjanje i intervencije na ternu)
- ORL ambulata
- Laboratorija- uzimanje humanih materijala i neposredni kontakti sa oboljenjima od zaraznih bolesti

VODOSNABDEVANJE

Voda koja se upotrebljava za piće i pranje bez obzira na njeno poreklo i mesto kaptaze mora biti higijenski ispravna i da odgovara zahtevima postojećih zakonskih normativa, a posebno pravilniku o uslovima koje mora da ispunjava voda za piće (u prostorijama Doma zdravlja i u seoskim ambulantama).

PRANJE , ČIŠĆENJE ,DEZINFEKCIJA

U svim prostorijama Doma zdravlja i seoskim ambulantama podovi, obloženi delovi zidova, stolovi i druge radne površine peru se i dezinfikuju svakodnevno (za svaku smenu a po potrebi i češće).

Čišćenje se vrši aspiratorom ili vlažno. Sredstva za dezinfekciju su na bazi hlora ili kvaternernih amonijačnih baza i sl. za pranje se koriste razni deterdženti.

U svakoj ambulanti za pranje ruku koristi se topla voda i sapun.

Provetravanje prostorija je prirodno, kad god to dozvoljavaju vremenske prilike, stalno ili pet minuta u toku jednog sata.

Podovi ordinacija i odeljenja za intervenciju treba da su od materijala pogodnog za pranje, čišćenje i dezinfekciju (vinaz pločice, keramičke pločice i dr.)

Otomani za pregled pacijenata su sa obaveznom gumenom mušedom i čistim čaršavom. Mušeme se peru , čiste i dezinfikuju svakodnevno a čaršavi se menjaju tri puta nedeljno a prema potrebi i češće.

U ambulantama za predškolsku i malu decu i na ginekologiji (prostorije za vršenje intervencija, obrada rana i dr.) obezbediti germicidne lampe za povremenu dezinfekciju vazduha kada nema prisutnih u prostoriji.

U svim službama sa povećanim rizikom od pojave kućnih infekcija vodi se evidencija **sterilizacije, dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije**. Za kontrolu protokola zaduženi su načelnici ZS i sanitarni tehničari , a potvrde o obavljenoj DDD zaštiti dostavljaju glavnom tehničaru – sestri DZ Grocka.

U dispanzeru za predškolsku, školsku decu i omladinu obezbediti potpunu prostoriju separaciju za bolesnu i zdravu decu.

Separacija osoblja za bolesnu i zdravu decu (ukoliko je neophodno da osoblje kombinovano radi u jednom i drugom delu poterbno je pri prolasku iz jednog u drugi deo promeniti odeću i pribor)

U skladu sa prostornim kapacitetima u navedenim službama obezbediti prostor za izolaciju.

ZAKONSKE OBAVEZE ZDRAVSTVENIH RADNIKA

Zdravstveni radnici pri prijemu u radni odnos podnose na uvid lekarsko uverenje ne starije od šest meseci, i vakcinalni karton protiv Hepatitisa B .Ukoliko su nevakcinisani ili nepoznatog vakcinalnog statusa u obavezi su da se po stupanju na posao obavezno vakcinišu vakcinom protiv Hepatitisa B , koja je zakonom o vakcinaciji obavezno predviđena za sve radnike doma zdravlja .

USLOVI RADA

Obezbediti dovoljan broj radne odeće i obuće kao i rezervne za trenutnu zamenu. Svaki radnik treba da ima svoj garderobni orman za ličnu i radnu odeću.

Prostorije za rad treba da su zagrejane u odnosu na temperaturu spoljne sredine i da su prijatne za rad (temperatura od 18-22 celzijusa). U prostorijama intervencija, ordinacija i sanitarnim čvorovima obezbediti toplu i hladnu vodu, pribor za pranje i posušivanje ruku kao i priručna sredstva za dezinfekciju.

U svim delovima radne sredine Doma zdravlja obezbediti odvojeno WC za pacijente i osoblje koje se svakodnevno čiste, peru i dezinfikuju više puta u toku dana (najmanje dva puta). Sredstva za dezinfekciju su na bazi hlora, kvatrenarnih amonijačnih baza i sl.

DEZINFEKCIJA I STERILIZACIJA

Dezinfekcija se vrši na svim predmetima sa kojima bolesnici i pratioci dolaze u neposredan kontakt i to: rublje, termometri, aparati za pomoćnu dijagnostiku, sudovi za sakupljanje septičkog materijala, nameštaj, podovi, zidovi, radne površine u ordinacijama za pregled bolesnika kao i prevozna sredstva: kolica, nosila, kola hitne pomoći , kola za dijalizu i kola kućnog lečenja ,brave i dr.

U slučaju potrebe za izvođenje dezinfekcije većih razmera i specijalnim sredstvima angažuje se odgovarajuća služba Zavoda za DDD.

Kod davanja injekcija, zdravstveni radnici koriste PVC špriceve i igle za jednokratnu upotrebu (jedan ubod-jedna igla-jedan špric). Predmeti od metala, hiruški i stomatološki instrumenti sterilišu se suvom toplotom u suvom sterilizatoru na 180 celzijusovih stepeni u trajanju od minimalno 60' ili na temperaturi od 160 celzijusovih stepeni u trajanju od 90'.

Zavojni materijal, tupferi, sonde, kateteri, hiruške rukavice i sl. sterilišu se vlažnom toplotom na 120 celzijusovih stepeni i dve atmosfere 30'.

Čuvanje sterilnih, hiruških i stomatoloških instrumenata od metala vrši se u zatvorenim kasetama i ormanima. Čuvanje zavojnog materijala, tupfera, hiruških rukavica, katetera i sl. vrši se u dobošima i ormanima. Na dobošima se nalepljuju flasteri na kojima piše datum sterilizacije. Ukoliko se sterilni instrumenti, zavojni materijal i instrumenti ne upotrebe istog dana vrši se resterilizacija.

Kontrola sterilizacije i deziinfekcije vrši se interno po nalogu šefa službe i inokosnog poslovnog organa u mikrobiološkoj laboratoriji GZZZZ. Svakodnevnu kontrolu suve sterilizacije vrši smenska sestra postavljanjem traka za kontrolu sterilizacije.

Mikrobiološka ispitivanja obuhvataju: bris grla, nosa, stolice, ruku, radne obuće i odeće, aparata, uređaja, opreme i dr. (radne površine).

Što se tiče sterilizacije na nivou celog DZ Grocka ovaj process je unapređen , dobijanjem dva autoklava koji će biti smesteni I instalirani u ZS Grocka i ZS Vinča.

DEZINSEKCIJA I DERATIZACIJA

Dezinsekcija Doma zdravlja vrši se dva puta godišnje a po potrebi i češće.

Deratizacija Doma zdravlja vrši se dva puta godišnje a po potrebi i češće.

Dezinsekciju i deratizaciju vrši nadležna ustanova sa kojom DZ sklapa ugovor o saradnji.

DISPOZICIJA MEDICINSKOG OTPADA

Upotrebene uniforme, čaršavi i drugi tekstilni materija ako je kontaminiran krvlju, gnojem i drugim zaraznim materijalom pre pranja se dezinfikuju u rastvoru odgovarajućeg dezinfekcijskog sredstva.

U svim ZS DZ Grocka,kao i u manjim područnim ambulantama, se vrši razdvajanje infektivnog medicinskog otpada od komunalnog otpada i to na sledeći način: INFEKTIVNI MEDICINSKI OTPAD se razvrstava na mestima nastajanja.Sve naše prostorije za intervencije, ordinacije i vozila hitne pomoći su opremljeni potrebnim potrošnim materijalom(kesama i PVC kontejnerićima) neophodnim za postupak odvajanja

otpada. Takođe na svim ovim mestima postoje i vidno istaknuta uputstva za pravilno rukovanje otpadom, a svi zaposleni su dužni da se pridržavaju istih.

Svi meki zavojni materijali - tupferi , gaze i dr. uprljano krvlju telesnim tečnostima , sekretima i ekskretima, odlažu se u žute infektivne kese koje se propisno obeležavaju i na kraju svake smene iznose i odlažu u prostoriju obeleženu kao mesto za privremeno skladištenje otpada, u kome se nalaze veliki žuti kontejneri zapremine 240 litara i koji služe za transport otpada do CENTRALNOG MESTA TRETMANA.

Sve oštrice, (špricevi, igle , staklene bočice , skalpeli, polomljeno labor.staklo idr), se odlaže u male žute kontejneriće ,komi se takođe propisno obeležavaju, iznose i odlažu u privremenom mestu za skladištenje otpada.

ODVOŽENJE INFEKTIVNOG MEDICINSKOG OTPADA DZ GROCKA, radiće dva puta nedeljno, utorkom i petkom, firma „REMONDIS MEDISON DOO«sa sedištem u Zrenjaninu u ul. Industrijska zona jugoistok bb, sa kojom je DZ Grocka sklopio ugovor o prevoz i tretman ove vrste otpada, za tekuću godinu. Preuzimanje IMO , iz zdravstvenih stanica i područnih ambulanti DZ Grocka se radi u ZS Kaluđerica , ac dotle se isti sakuplja i dovozi vozilom koje se koristi isključivo za tu svrhu.

U aprilu mesecu 2014. godine DZ Grocka je dobio, ovo namensko vozilo, za ovu potrebu, i od tada se, isto koristi za prevoz IMO.

Dobijeno je putničko, karavan vozilo , marke „Škoda Fabia« 1,9 2007 godište.

Za prevoženje medicinskog infektivnog otpada,urađen je plan prevoza za ugovorene termine.

Ostali **komunalni otpaci** odlažu se u kante za smeće sa nožnim mehanizmom, u kojima se nalaze crne plastične kese, kojese takođe na kraju svake smene iznose i odlažu u komunalne kontejnere, koje potom prazni nadležno JKP Grocka.

PRANJE ODEĆE

Pranje odeće (mantili, uniforme idr.) se peru na temperaturi od 90-100 stepeni celzijusa u mašini za pranje uz upotrebu određenih hemijskih sredstava (deterdženta).

U perionici se poštuje pravilo režima rada i higijene za zaposleno osoblje i strogo je zabranjeno ukrštanje čistog i prljavog rublja i posteljine.

Počev od perionice, sušenja, peglanja, pakovanja, uskladištenja i predaje na upotrebu čistog rublja i posteljine mora se isključiti svaka mogućnost kontaminacije opranog rublja i posteljine.

ZDRAVSTVENO-VASPITNI RAD

Radi efikasnog sprovođenja mera na sprečavanju i suzbijanju kućnih infekcija zdravstveni radnici su obavezni da se u toku svakodnevnog rada bave zdravstveno-vaspitnim radom (iz epidemiologije kućnih infekcija, dezinfekcije, higijene, sterilizacije isl.)

Edukaciji podležu i osoblje i pacijenti.

Edukacija se vrši preko predavanja ili tečaja, a program donosi komisija za sprečavanje i suzbijanje kućnih infekcija.

SANKCIJE

Neizvršavanje odredaba ovog plana i programa smatra se težom povredom radne obaveze i podleže disciplinskoj odgovornosti.

DIREKTOR

Dr Nebojša Blagojević

PRESEDNIK UPRAVNOG ODBORA
Sanja Savić

